

RAR Bornholm

Strategi- og handlingsplan 2022-2026

Marts 2023

Indholdsfortegnelse

Forord

1. RAR Bornholms fokusområder
2. Kommunikation og samarbejde
3. Opfølgning

Forord

RAR Bornholms strategi- og handlingsplan beskriver fokus og prioriteringer i rådets arbejde i de kommende år.

Arbejdsmarkedet på Bornholm har de sidste år været påvirket af en række udefra kommende faktorer. Det gælder Covid-19-krisen, til en vis grad Brexit og senest krigen i Ukraine.

Situationen på det bornholmske arbejdsmarked er på den ene side mangel på arbejdskraft i nogle brancher samtidig med, at nogle brancher/virksomheder kan rammes af nedgang som følge af den stigende inflation.

RAR Bornholms overordnede fokus er at medvirke til at sikre balance på arbejdsmarkedet, hvor virksomhederne får den kvalificerede arbejdskraft, de har brug for. Og hvor flest muligt får fodfæste på arbejdsmarkedet.

RAR vil have fokus på skift i situationen på det bornholmske arbejdsmarked og følge udviklingen i de enkelte brancher tæt – herunder holde øje med mangelsituationer og bidrage til at afbøde konsekvenserne for de brancher/virksomheder, der har svært ved at klare sig. Vi vil på alle rådsmøder tage stilling til hvilke konkrete aktiviteter, der aktuelt måtte være behov for og efterfølgende sætte aktiviteterne i gang.

Vi vil formidle de gode eksempler med anbefalinger til relevante samarbejdspartnere på beskæftigelsesområdet. Og vi vil bidrage til dialog og erfaringsudveksling på tværs af de forskellige aktører.

Vi ser frem til et fortsat godt samarbejde på tværs af beskæftigelses-, erhvervs- og uddannelsesområdet, så vi sammen kan skabe de bedste rammer for virksomheder og borgere på Bornholm.

.....
Joan Prahls Parente (Formand)
Ann B Poulsen (1. Næstformand)
Heidi Burgedahl (2. næstformand)

1. RAR Bornholms fokusområder

RAR Bornholm skal medvirke til at sikre virksomhederne kvalificeret arbejdskraft

RARs primære fokus er at bidrage til, at det bornholmske arbejdsmarked er i balance, og at virksomhederne får den kvalificerede arbejdskraft, der er brug for. Samtidig skal rådet understøtte virksomheder i nedgang. Rådet har derfor to overordnede fokusområder:

- **Arbejdskraftmangel**
RAR vil afhjælpe arbejdskraftmangel og via Job-VEU-indsatsen sætte ind med jobrettet opkvalificering.
- **Afbødeindsatser**
RAR vil sætte ind med afbødende foranstaltninger over for virksomheder og brancher i nedgang mhp. at fastholde deres medarbejdere eller hjælpe fyrings-truede over i områder med efterspørgsel.

Vi vil arbejde ud fra nogle overordnede prioriteringer/pejlemærker:

- ✓ Mangel- og rekrutteringsudfordringer skal afhjælpes.
- ✓ Virksomheder skal i nedgangsperioder mødes med afbødeforanstaltninger, så arbejdskraften omplaceres/opkvalificeres eller vejledes over i områder med efterspørgsel i stedet for at blive opsagt.
- ✓ Opkvalificeringsindsatsen skal styrkes og målrettes, så arbejdskraftens kompetencer matcher virksomhedernes behov.
- ✓ Flere unge skal i uddannelse og job på Bornholm.
- ✓ Borgere længere væk fra arbejdsmarkedet skal i højere grad inddrages og fastholdes på arbejdsmarkedet.
- ✓ Større fokus på udenlandsk arbejdskraft.

Det gør RAR Bornholm:

- **Job-VEU-indsatsen**
Et af rådets helt centrale redskaber er Job-VEU indsatsen. Via opkvalificering og uddannelse kan der med Job-VEU-indsatsen sættes ind både i forhold til mangelsituationer og med afbødende foranstaltninger over for de brancher/virksomheder, der har svært ved at klare sig. Det er vigtigt med en tæt kontakt til virksomhederne, så de konkrete kompetencer, der er behov for, afdækkes. Derudover bør beskæftigede og ledige "tænkes sammen" i forhold til kurser og uddannelse.

Job-VEU indsatsen kan både omfatte indsatser, der vedrører strukturelle udfordringer på Bornholm (fx sundhedsområdet), og indsatser som RAR beslutter i takt med udviklingen på arbejdsmarkedet.

Job-VEU-indsatsområderne drøftes løbende og kan ændres, så der hurtigt kan igangsættes indsatser, som imødekommer de aktuelle behov. RAR vurderer, om der er behov for nye aktiviteter på baggrund af data om efterspørgsel og udbud

af arbejdskraft og på baggrund af konstaterede behov i brancher/virksomheder og sikrer, at positivlisten for den regionale uddannelsespulje løbende er et opdateret og relevant redskab til brug for opkvalificeringsindsatsen.

RAR understøtter ligeledes indsatser (jobsøgningsaktiviteter, sporskifte rettet mod brancher med mangel på arbejdskraft, opkvalificering) i forlængelse af varslinger af større afskedigelser med henblik på eventuel fastholdelse eller omplacering af fyringstruede medarbejdere.

Primo 2023 er RARs Job-VEU-indsats fokuseret omkring:

- Velfærdsområdet (SOSU)
- Grøn omstilling og Industrien (taskforce)
- Hotel og restauration (gastronom, tjener) (taskforce)

- Task forces

RAR nedsætter task forces på områder, hvor der er eller forventes særlige udfordringer med at rekruttere arbejdskraft. En task force samler relevante aktører på det bornholmske arbejdsmarked og har til opgave at rådgive RAR i forhold til indsatser, der kan styrke og stabilisere rekrutteringen til konkrete virksomheder i bestemte områder og brancher.

Bornholm har allerede en task force på hotel- og restaurationsområdet, og RAR arbejder på at nedsætte en task force inden for industrien og den grønne omstilling. RAR følger arbejdet i de to taskforces løbende og justerer Job-VEU-indsatsen på disse områder efter behov.

- Tværgående samarbejde

RAR er i dialog med kommunen på beskæftigelsesområdet (erhvervs-, bolig- og beskæftigelsesudvalget) om fælles problemstillinger og inddrager jobcentrets og a-kassernes viden og indsats i forhold til konkrete udfordringer. RAR er ligeledes i dialog med Erhvervshuset, faglige organisationer, brancheorganisationer, uddannelsesinstitutioner, virksomheder og andre relevante aktører om tværgående samarbejde og fælles løsninger på konkrete udfordringer og bringer viden om det, der virker, i spil på tværs. Det er vigtigt, at det tydeliggøres, hvad de enkelte aktører hver især kan spille ind med.

- Projekter

RAR samarbejder med relevante aktører omkring større projekter på områder med aktuelt eller forventet behov for tilpasning og omstillingsprocesser – herunder opkvalificering og uddannelse.

Efterspørgslen efter arbejdskraft inden for off shore branchen forventes at stige på Bornholm som følge af energiøen. Samtidig forventes det, at den grønne omstilling kommer til at fylde mere og mere. RAR fokuserer derfor på to projekter, som vil være aktuelle både i 2023 og i årene frem:

- ✓ Energi ø - Løbende fokus på behovet for arbejdskraft og opkvalificering i forbindelse med de forskellige trin i etableringen af Bornholm som energi-ø.
 - ✓ Grøn omstilling - Afdækning af betydningen for det bornholmske arbejdsmarked og for kompetencebehov nu og på længere sigt.
- Der er brug for alle
Bornholm har brug for alle, der kan bidrage. Så mange som muligt bør sikres en plads på arbejdsmarkedet.

Vi har derfor fokus på:

- ✓ At udsatte borgere tænkes ind i RARs konkrete initiativer i forhold til både mangelindsats og opkvalificeringsindsats (Job-VEU-indsatsen).
- ✓ At være i dialog med Specialfunktionen for Job og Handicap med henblik på at udbrede kendskabet til muligheder i beskæftigelsesindsatsen for personer med handicap.
- ✓ At det jobrettede og muligheden for ordinære timer er i centrum - også for de udsatte grupper.
- ✓ At motivere de unge til uddannelse på Bornholm – både erhvervsuddannelser og gymnasieuddannelser – blandt andet ved at italesætte jobmuligheder.
- ✓ At lægge op til en dialog med uddannelsesinstitutionerne om fleksibilitet i sammensætningen af uddannelser, der bidrager til at tiltrække og fastholde unge med barrierer for uddannelse (evt. tema på dagsordenen i RAR).
- ✓ At følge resultaterne af projekter, der får midler fra Den Europæiske Socialfond til at udvikle ungdomsuddannelserne og vil i forlængelse af høringsretten bidrage med et tværgående fokus på det beskæftigelsespolitiske, det erhvervspolitiske og det uddannelsespolitiske.
- ✓ At samarbejde med jobcentret omkring de handlemuligheder RAR Bornholm og jobcentret har i fællesskab – eventuelt afholdelse af (job)messer m.v.
- ✓ At formidle at videre- og efteruddannelse godt kan foregå digitalt.
- ✓ At seniorer fastholdes længere på arbejdsmarkedet – måske ved at tilrettelægge arbejdet på en anden måde.
- ✓ At Bornholm tiltrækker udenlandsk arbejdskraft, og samtidig følger udviklingen i antal udenlandske arbejdstagere på Bornholm og løbende er i dialog med jobcentret herom.

2. Kommunikation og samarbejde

Både arbejdsgiverne, arbejdstagerne, regionskommunen, Danske Handicaporganisationer og Region Hovedstaden er repræsenteret i RAR Bornholm. Derudover deltagere tilforordnede fra uddannelsesinstitutionerne, jobcentret og Erhvervshus Hovedstaden (Filial Bornholm) også i møderne. RAR Bornholm er derfor forum for drøftelse og samarbejde på tværs af de beskæftigelsespolitiske, erhvervspolitiske og uddannelsespolitiske fagområder.

RAR vil gerne kommunikere ud om både aktuelle og forventede rekrutteringsudfordringer på tværs af brancher, om indsatser ift. virksomheder ramt af nedgang og om analyser, som peger på udfordringer og løsninger inden for givne områder aktuelt og på sigt.

RAR har fokus på at kommunikere målrettet med forskellige budskaber til forskellige målgrupper med henblik på større gennemslagskraft.

RAR har mange samarbejdspartnere og målgrupper for kommunikation, de vigtigste er:

- ✓ Bornholms regionskommune (erhvervs-, bolig- og beskæftigelsesudvalget)
- ✓ Jobcentret
- ✓ Uddannelsesinstitutioner
- ✓ A-kasser og faglige organisationer
- ✓ Arbejdsgiverorganisationer og brancheforeninger
- ✓ Virksomheder
- ✓ Erhvervshus Hovedstaden (Filial Bornholm)
- ✓ Regionen

Det gør RAR Bornholm:

- RAR inviterer til min. to årlige møder med det kommunale udvalg, der har ansvaret for beskæftigelsesindsatsen (erhvervs-, bolig- og beskæftigelsesudvalget) med henblik på at opnå en fælles forståelse af udfordringerne på det beskæftigelsespolitiske område, og hvordan de eventuelt kan løses.
- RAR har et årligt møde med Erhvervshus Hovedstaden (Filial Bornholm) med henblik på at opnå en fælles forståelse af udfordringerne på det bornholmske arbejdsmarked og drøfte eventuelle løsningsforslag.
- RAR har en direkte kontakt til virksomhederne via Job-VEU-indsatsen og Job-VEU-konsulenternes arbejde for at afhjælpe mangel og støtte op med afbødende foranstaltninger via opkvalificering og uddannelse.
- RAR udsender pressemeddelelser, LinkedIn-opslag, kommunikerer via sin hjemmeside og gør herved opmærksom på særlige temaer og på Job-VEU-arrangementer, møder med ministeren, beskæftigelsespolitiske konferencer m.v.
- RARs formandskab repræsenterer RAR på konferencer og i forskellige samarbejdsfora – herunder møder med ministeren og BER-FU (Beskæftigelsesrådets forretningsudvalg).
- RAR afholder en årlig VEU-/Vejlederkonference for aktørerne i Job-VEU-indsatsen.
- RARs medlemmer har fokus på videndeling og sparring i alle relevante sammenhænge – herunder deling af viden fra arbejdet i nedsatte taskforces.
- RAR samarbejder med de relevante aktører om udformningen af den regionale positivliste (stillingsbetegnelser og kurser) og bidrager til at udbrede kendskabet hertil via Job-VEU-indsatsen.

3. Opfølgning

RAR følger udviklingen på det bornholmske arbejdsmarked og vil med afsæt i fokusområder og overordnede prioriteringer/pejlemærker én gang årligt beslutte hvilke områder, der løbende skal følges op på og samtidig vurdere, hvilke indsatser der skal igangsættes og afsluttes.

Konkret sker den løbende opfølgning med udgangspunkt i baselines for en række indikatorer for udviklingen på beskæftigelsesområdet på Bornholm.